

Vyšetření zločinů rusko-gruzínské války 2008

Žalobkyně haagského Mezinárodního trestního soudu hodlá spustit oficiální vyšetřování pěti-denní rusko-gruzínské války z roku 2008. Panují totiž silná podezření, že všechny strany konfliktu se dopustily válečných zločinů a zločinů proti lidskosti. Konflikt si vyžádal stovky mrtvých a tisíce vysídlených.

(CZ) http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/haag-prosetri-rusko-gruzinskou-valku-z-roku-2008_358356.html

(EN) <http://www.rferl.org/content/war-crimes-court-probe-russian-georgian-violations-2008-war-ossetia/27305187.html>

Protesty v Tbilisi proti omezování svobody slova

Tisíce lidí koncem října protestovaly v ulicích Tbilisi proti soudnímu procesu ohledně kontroly nad nejpopulárnější gruzínskou soukromou televizí Rustavi 2. Dle protestujících je proces řízený snahou současné gruzínské vlády umlčet kritický hlas, obavy z omezování svobody slova vyjadřují i mezinárodní organizace. Vláda Gruzínskému snu považuje Rustavi 2 za „hlásnou troubu“ někdejšího gruzínskému prezidentu Saakašviliho.

(EN) <http://www.rferl.org/media/video/georgia-tv-protest/27314555.html>

(EN) <http://www.rferl.org/content/tensions-soar-amid-protests-over-press-freedom-in-georgia/27321778.html>

(EN) <http://www.ekhokavkaza.com/content/article/27321108.html>

Michail Saakašvili.

Zdroj: Wikimedia Commons

Saakašvili obviněn z přípravy státního převratu

Bývalý gruzínský prezident Saakašvili figuruje v novém vyšetřování, které koncem října zahájily gruzínské tajné služby. Na základě záznamů údajných hovorů ex-prezidenta spolu s ředitelem televize Rustavi 2 a opozičním představitelem, zveřejněných ukrajinským internetovým portálem, je Saakašvili obviňován z přípravy státního převratu v Gruzii.

(EN) <http://www.rferl.org/content/georgia-saakashvili-probe-recordings/27335688.html>

(RU) <http://www.ekhokavkaza.com/content/article/27336239.html>

(RU) <http://www.ekhokavkaza.com/content/article/27324711.html>

Útočníci na gruzínské LGBT aktivisty zůstanou nepotrestáni

Tbiliský městský soud s konečnou platností zprostil viny čtyři lidi, včetně jednoho kněze, kteří byli obviněni z narušení veřejné akce, uskutečněné 17. května 2013 při příležitosti Mezinárodního dne proti homofobii a transfobii. Během tohoto shromáždění byli představitelé gruzínské LGBT komunity a obháječi lidských práv napadeni rozzuřeným davem, v jehož řadách bylo i mnoho duchovních.

(RU) <http://www.ekhokavkaza.com/content/article/27323144.html>

Politická krize v Abcházii

Abchazská opoziční strana „Amcachara“ vyslovila 21. října nedůvěru prezidentu Raulu Chadžimbovi a požaduje jeho okamžitou rezignaci. Obviňuje jej zejména z neschopnosti poradit si se špatnou ekonomickou situací a korupcí. Prezident nicméně oznámil, že úřad opustit nehodlá. Následné demonstrace několika tisíců zastánců i odpůrců prezidenta se obešly bez incidentů, abchazské ministerstvo vnitra ale posílilo bezpečnostní opatření.

(EN) <http://www.rferl.org/content/caucasus-report-abkhazia-khajimba-calls-to-resign/27329456.html>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/271052/>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/271105/>

(RU) <http://www.ekhokavkaza.com/content/article/27321168.html>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/271368/>

Porušování práv abchazských Gruzínů

V Abcházii se rozjela procedura vydávání nových abchazských pasů. Nedosáhne na ně ale na 22 tisíc obyvatel východoabchazského Galského regionu, etnických Gruzínů, kteří si kvůli vyšším penzím či rodinným vazbám nechávají pasy Gruzie. Jelikož jsou místními zákony chápáni jako narušitelé „abchazské suverenity“, jejich stávající dokumenty jsou zneplatněny a nově mají nárok jen na trvalý pobyt – tím jsou jim ale odepřena politická práva, včetně klíčového práva volebního.

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/270580/>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/270885/>

Plány na jihoosetské referendum o připojení k Rusku

Prezident Jižní Osetie Leonid Tibilov po setkání s představitelem prezidentské administrativy Ruska Surkovem oznámil, že plánuje provést referendum o připojení regionu k Rusku. Gruzínské ministerstvo zahraničí považuje tuto ideu za další „z řady ruských provokací“.

(EN) <http://www.rferl.org/content/caucasus-report-south-ossetia-referendum/27316514.html>

(RU) <http://www.ekhokavkaza.com/content/article/27316954.html>

Partnerství Jižní Osetie se severoitalskými separatisty

Jihoosetská politická strana Jednotná Osetie navázala partnerství s italskou opoziční parlamentní stranou Liga severu, která usiluje o osamostatnění severoitalského regionu Padánie. Její představitelé přislíbili, že o uznání nezávislosti Jižní Osetie nechají hlasovat v italském parlamentu.

(RU) <http://www.ekhokavkaza.com/content/article/27297891.html>

(RU) http://sputnik-ossetia.ru/South_Ossetia/20151008/698887.html

Protesty proti změnám ústavy

V Arménii pokračují protesty proti záměru vlády vyhlásit do konce roku referendum o změnách ústavy. Smyslem těchto změn je podle odpůrců udržet u moci současného prezidenta Serže Sarkisjana. Opozice chystá zahájit od 1. prosince stávkovou pohotovost a další akce občanské neposlušnosti.

(EN) <http://www.rferl.org/media/video/yerevan-protest-constitution-change/27289401.html>

(EN) http://armenianow.com/news/constitution/67365/zaruhi_postanjan_armenia_constitutional_referendum

(EN) http://armenianow.com/news/constitution/67297/rise_up_armenia_serzh_sargsyan_constitutional_referendum

Freedom House: Svoboda internetu v Arménii

Podle organizace Freedom House se v Arménii v roce 2015 opět zvýšila svoboda internetu, a Arménie tak spadá to skupiny zemí se svobodným internetem. Zpráva Freedom House také pozitivně hodnotí rozšiřování dostupnosti internetu, která stoupla na 46 %.

(EN) http://armenianow.com/news/67324/armenia_freedom_house_on_the_net_internet

(EN) <https://freedomhouse.org/report/freedom-net/2015/armenia>

Státy SNS podepsaly smlouvy o vojenské spolupráci

Představitelé členských zemí Společenství nezávislých států (SNS), tedy Arménie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Kyrgyzstánu, Ruska, Tádžikistánu a Uzbekistánu, podepsali 16. října celkem 17 smluv, týkajících se vojenské spolupráce a boje proti terorismu. Podle Vladimira Putina je užší vojenská spolupráce mezi členy SNS

nutná především kvůli kritické bezpečnostní situaci v Afghánistánu.

(EN) <http://www.rferl.org/content/cis-summit-military-cooperation-pact/27309627.html>

Těžké dělostřelectvo v Náhorním Karabachu

Pozorovatelé z tzv. Minské skupiny Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) během říjnové návštěvy v Náhorním Karabachu vyjádřili znepokojení nad stále častějším porušováním příměří a používáním těžkého dělostřelectva. Ministr obrany využil příležitosti a ukázal pozorovatelům nevybuchlou munici vyrobenou v Turecku, kterou používají ázerbájdžánské ozbrojené síly.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/33473/>

(EN) http://armenianow.com/news/67247/armenia_karabakh_azerbaijan_mediators_warlick

Bojkot parlamentních voleb

V Ázerbájdžánu proběhly 1. listopadu parlamentní volby. Již během volební kampaně upozorňovaly domácí i mezinárodní organizace zabývající se monitoringem voleb na celou řadu nedostatků. Podle některých kritiků šlo dokonce o nejnepřávdlivější volby v novodobé historii země. OBSE, pravidelně monitorující volby v řadě zemí světa, se tentokrát dokonce přiklonila ke zcela výjimečnému kroku – nevyslat do země své pozorovatele. Byla to reakce na rozhodnutí ázerbájdžánské vlády vpustit do země pouze zhruba třetinu z původního množství pozorovatelů. Podle OBSE byl tento počet naprosto nedostačující, a proto se pozorovatelská mise neuskutečnila. Volby bojkotovala i část ázerbájdžánské opozice.

(EN) <http://www.rferl.org/content/azerbaijan-parliamentary-elections-boycott/27337398.html>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/33505/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/33504/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/33471/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/33480/>

Okolnosti věznění Ilgara Mammadova jsou znepokojivé

Politický aktivista Ilgar Mammadov byl podle svého právníka v poslední době opakovaně zbit personálem věznice. Mammadova mlátili a kopali do hlavy, kde mu zůstaly ošklivé podlitiny. Kromě toho má také na krku odřenyiny. Mammadov byl zatčen v únoru 2013 spolu s dalším politickým aktivistou Tofiqem Yagublu. Oba byli obviněni z podněcování nepokojů ve městě Ismayilli, kam však přijeli pouze jako pozorovatelé v době, kdy už nepokoje dávno probíhaly.

(EN) <https://www.meydan.tv/en/site/society/8907/Concerns-About-Treatment-of-Two-Political-Prisoners.htm>

Čistka na Ministerstvu národní bezpečnosti

Ázerbájdžánský ministr národní bezpečnosti Eldar Mahmudov byl v polovině října překvapivě odvolán, ačkoli býval řazen k loajálním spolupracovníkům prezidenta Alijeva a ve funkci byl již od roku 2004. Krátce po Mahmudově odvolání bylo zatčeno sedm vysokých činitelů ministerstva. Byli obviněni ze zneužití pravomocí, nicméně okolnosti zůstávají značně nejasné.

(EN) <http://www.rferl.org/content/azerbaijan-arrests-seven-security-officials/27316464.html>

(EN) <http://www.rferl.org/content/azerbaijan-security-minister-fired-without-explanation/27311878.html>

Představitelé Amnesty International vyhoštěni

Dva představitelé Amnesty International byli 7. října zadrženi po svém přeletu na letišti v Baku a vzápětí vyhoštěni ze země. Oba byli gruzínské národnosti. Nejde zdaleka o první takový případ. Například v březnu byl v Baku na letišti podobným způsobem zadržen expert Human Rights Watch Giorgi Gogia.

(EN) <http://www.rferl.org/content/article/27293760.html>

K odběru měsíčního zpravodajství z jižního Kavkazu se můžete snadno přihlásit na

<http://www.cestainiciativy.cz>

Líbí se vám zpravodajství? Pomozte nám pokračovat v jeho vydávání!

NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ – NESEHNUTÍ

tř. Kpt. Jaroše 18, 602 00 Brno, tel.: 543 245 342, e-mail: brno@nesehnuti.cz

<http://www.nesehnuti.cz>

Na vzniku tohoto přehledu zpráv se podíleli:

Milan Štefanec, Barbora Jelínková, Světlana Zapadlová, Jaromír Němec

Poznámky:

Názvy některých měst i území na jižním Kavkaze se staly součástí politických bojů, které navazují na přímé vojenské konflikty mezi různými znepřátelenými zeměmi. Proto se můžete ve zpravodajství v ruském i anglickém jazyce setkat s názvy jako Sukhumi/Sukhum, Stepanakert/Khankendi [1], Tskhinvali/Tskhinval, South Ossetia/Tskhinvali Region apod. V tomto zpravodaji se snažíme používat pro pojmenování hlavních měst neuznaných či částečně uznaných území jazykovou podobu, která byla konzultována s Ústavem pro jazyk český Akademie věd České republiky (pokud taková podoba existuje).

Pro bezprostřední vzhled a ilustraci některých názorových postojů politického života na jižním Kavkaze občas uvádíme i odkazy na zdroje, které vyjadřují stanovisko pouze jedné ze zainteresovaných stran či na zdroje, které v žádném případě nelze označit za nezájaté. V žádném případě to neznamená, že se redakce tohoto zpravodaje ztotožňuje se všemi názory či východisky médií, jejichž odkazy uvádíme.

[1] Ázerbájdžán v roce 1991 přejmenoval město na Chankendi a používá pouze tento název, Arménie a arménské obyvatelstvo, které nyní město ovládá, používají název Stepanakert vzniklý v dobách Sovětského svazu v roce 1923.

TRANSITION

Projekt byl podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu transformační spolupráce ČR.